

Posudek oponenta diplomové práce (UPa, FES - Ústav ekonomiky a managementu)

Diplomová práce s názvem **Reforma zdravotnictví v ČR**

Posluchač (student) **Bc. Eva Vavřinová**

Oponent **Ing. Josef Diessl, ředitel pobočky Zdravotní pojišťovny ministerstva vnitra ČR**

Diplomantka si v úvodu své práce vytyčila cíl, kterým je zpočátku analýza místa zdravotnictví jako veřejného statku v ekonomické teorii obecně, následně popis různých systémů zdravotní péče ve světě a v kontextu tohoto provést analýzu reformy českého zdravotnictví po roce 2008. Zvláštní důraz přitom jako zaměstnanec zdravotní pojišťovny kladla do oblasti „kontroverzních“ regulačních poplatků. V závěru se též pokouší o nástin možného vývoje zdravotního systému v ČR.

Takto stanovený cíl byl v souladu se zadáním práce, celkové zpracování se od zadání výrazně neodchýlilo. Diplomová práce je členěna do 5 rozhodujících kapitol, které jsou doplněny seznamem přiměřeného rozsahu použité literatury a s přihlédnutím k významu práce, asketickým rozsahem příloh, dokladujících analytickou hloubku zpracování.

V teoretické části práce, kde diplomantka umísťuje zdravotnictví do kontextu k němu relevantních ekonomických teorií, osvědčuje zevrubnou znalost teoretických názorů. Trochu na škodu je, s přihlédnutím k cíli diplomové práce, že se diplomantka věnuje pouze dvěma směrům amerických ekonomů a nesnaží se nalézt i evropský teoretický směr. Je zřejmé, že zvláště teoretické názory Josepha Stiglitze jsou diplomantce blízké, ale bohužel s absencí jejího vlastního přínosu. Obdobně i u teoretika systému zdravotní péče v USA P. Feldsteina mohla diplomantka více využít svých znalostí z fungování českého systému, a tímto teoretická východiska více osvětlit.

Velmi dobře, a rozsahu diplomové práce úměrně, zpracovala diplomantka přehled ve světě používaných zdravotnických systémů. Drobné nepřesnosti v popisu německého systému a Národní zdravotní služby ve Velké Británii nijak nemění dobře odvedený popisný význam uvedené kapitoly. Bohužel celkově dobře zpracovaná část opět postrádá podle mého soudu názorové srovnání výhod a negativ jednotlivých systémů zdravotní péče.

Úvod k analýze Reformy zdravotnictví v ČR diplomantka věnuje popisu základních právních norem veřejného zdravotního pojištění v ČR. Zde již obecný popis doplňuje, a to zcela korektně, svoji praktickou zkušeností. Nedostatek spatřuji v nepřipomenutí jedné ze stěžejních norem systému českého zdravotnictví, a to zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, a také pouze velmi náznakově popsání jednoho ze základních nástrojů v dosahování rovnováhy financování při existenci více zdravotních pojišťoven – systému přerozdělování pojistného.

Analýzu reformy zdravotnictví pojala diplomantka jako analýzu sedmi reformních návrhů zákonů, z nichž ne všechny byly schváleny Parlamentem České republiky. Práci by prospěl větší důraz na analýzu objektivních důvodů pro nutnost přijetí reformy. Rozhodující úsilí diplomantky bylo věnováno novele zákona o veřejném zdravotním pojištění, která mimo jiné zavedla tzv. regulační poplatky. S těmito je poté veřejností reforma zdravotnictví spojována a v mnohém na ně i redukována.

To, že diplomantka věnuje tak velký prostor regulačním poplatkům, je dáno jak vlastním zadáním diplomové práce, tak i bezesporu její znalostí ze samotného zaměstnání u Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR a je vhodné konstatovat, že tento důraz není na škodu. Tato část diplomové práce je doplněna mnoha konkrétními poznatky z praxe. Dalo by se polemizovat s některými názory diplomantky o významu poplatků na rovnovážnost systému financování, a to především v části popisující vliv poplatků na pokles ošetrovacích dnů v akutní zdravotní péči, ale takto publikované názory pouze přispívají k teoretickým úvahám v této oblasti a jsou proto nanejvýše žádoucí. Ztotožňuji se s diplomantkou v kritickém pohledu na konstrukci regulačního poplatku při výdeji léčiv na předpis a v doplatku přepočítávaném na nejlevnější léčivo v příslušné farmakologické řadě. Zvláštní pozornost věnovaná tzv. ochrannému limitu je úměrná vyváženosti celé práce. Číselné analýzy zpracované do grafů jsou přehledné a vypovídající.

I přes velmi krátkou dobu od uplatňování reformních opatření postrádám pohled diplomantky na celkové vyznění dopadů reformních zákonů do ozdravení českého zdravotnictví, a to i přestože tento pohled by byl pouze teoretický a veskrze i spekulativní.

S touto moji připomínkou se snažila diplomantka v závěrečné kapitole osobitě vyrovnat a vyjadřuje názory na mnohá citlivá témata – zpřísnění regulačních poplatků a definování jejich příjemce, zákonné předpisy pro úhrady zdravotní péče, síť zdravotnických zařízení a v jejím rámci tzv. centra specializované péče. Až v samotném závěru připouští existenci různých pojistných programů a tyto podporuje.

Strukturu diplomové práce hodnotím pozitivně a volba kapitol byla uzpůsobena cíli diplomové práce. Práce má především analytický charakter s důrazem na kvantifikaci regulačních poplatků evidovaných Všeobecnou zdravotní pojišťovnou ČR.

Diplomantka pro zpracování diplomové práce použila vhodný rozsah odborné literatury a tuto přiměřeně využila. Doporučil bych větší pozornost věnovat jazykové úrovni zpracování, když v práci je patrný rozdíl v části teoretické, kdy diplomantka korektně kompiluje výtahy respektovaných teoretických děl a následně naprosto jiným jazykovým stylem zachycuje svá vlastní pozorování. Mnohá konstatování v práci by bylo vhodnější uvádět jako vysvětlivku, nebo poznámku pod čarou než přímo do vlastního textu.

Na základě shora uvedeného doporučuji předloženou diplomovou práci Reforma zdravotnictví v ČR diplomantky Bc. Evy Vavřínové k obhajobě jako velmi dobrou.

Při samotné obhajobě diplomové práce bych navrhoval, aby se diplomantka věnovala mj. odpovědi na otázku souladu mezi možnostmi současné české medicíny a finančních zdrojů českého zdravotnictví a pokusila se na základě jí zpracované diplomové práce odpovědět, jaká by měla být regulační role státu v podmínkách českého zdravotnictví na počátku 21. století.

V Hradci Králové, 10.5.2010